

Sygn. akt VII U 411/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy L. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o podleganie ubezpieczeniom społecznym rolników

na skutek odwołania L. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 11 stycznia 2017 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

L. K. w dniu 13 lutego 2017 r. wniosła odwołanie za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w O. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 11 stycznia 2017 r., znak: (...). Odwołująca wskazała, że pochodzi z Ukrainy, ma korzenie polskie, stały pobyt, kartę pobytu i Kartę Polaka w Polsce od ponad dziesięciu lat. Ubezpieczona zgodnie ze zbliżającym się 60-tym rokiem życia zgłosiła się do KRUS o przyznanie jej łączonej emerytury zgodnie z Umową między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o ubezpieczeniu społecznym sporządzoną w K. w dniu 18 maja 2012 r. W ocenie odwołującej wykorzystano w organie rentowym jej niewiedzę i pozbawiono jej ponad dziesięciu lat stażu, który zostałby uznany w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na podstawie międzynarodowej umowy. Ubezpieczona wniosła o anulowanie zaskarżonej decyzji (k. 3 a. s.).

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w O. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 lutego 2017 r. wniosła o oddalenie odwołania w całości. Organ rentowy wskazał, że W. M. zgłaszający domownika do ubezpieczenia społecznego rolników w dniu 7 sierpnia 2006 r. nie poinformował KRUS o pobieraniu świadczenia rentowego przez odwołującą. Wobec powyższego Oddział ustalił ustanie ubezpieczenia społecznego rolników z okresem wstecznym, co w konsekwencji spowodowało odpisanie składek za okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. w kwocie 13085,00 złotych, z czego kwota 6314,00 złotych za okres od dnia 1 lipca 2006 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. uległa przedawnieniu z uwagi na upływ 5-letniego okresu przedawnienia (k. 8 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 9 lutego 1994 r., znak: (...) stwierdził, że W. M. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i ma obowiązek opłacania składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie od dnia 30 listopada 1993 r. (k. 1 a. r.).

Zgodnie z decyzją z dnia 8 grudnia 2005 r. wydaną przez Wojewodę (...), L. K. uzyskała zezwolenie na zamieszkanie w Polsce na czas oznaczony. Adres zamieszkania został ustalony w Gminie N. w Województwie (...) (...) (k. 64 a. r.).

Odwołująca w dniu 17 lipca 2006 r. została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego rolników jako domownik przez rolnika W. M. posiadającego gospodarstwo rolne o powierzchni 3,93 ha fizycznych i 2,44 ha przeliczeniowych na terenie gminy N. (k. 67 a. r.).

W związku z powyższym Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał decyzję z dnia 10 sierpnia 2006 r., znak: (...) o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 lipca 2006 r. W decyzji tej stwierdzono podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie dla K. L., a obowiązek opłacania składki został nałożony na W. M. (k. 68 a. r.).

Na podstawie oświadczenia odwołującej z dnia 8 grudnia 2016 r. ustalono, że pobiera ona rentę z tytułu niezdolności do pracy od dnia 25 kwietnia 1997 r., która została przyznana bezterminowo na terytorium Ukrainy (k. 145 a. r.).

W dniu 12 grudnia 2016 r. dokumenty związane z pobieraniem przez odwołującą renty z tytułu niezdolności do pracy zostały przekazane do Placówki Terenowej Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w O. (k. 148 a. r.).

W oparciu o własne ustalenia Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał zaskarżoną decyzję z dnia 11 stycznia 2017 r., znak: (...)

na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 3a, art. 8 ust. 1, 2 i 2a oraz art. 17 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Na mocy tej decyzji organ rentowy stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego L. K. od dnia 1 lipca 2006 r. Organ rentowy wskazał, że odwołująca nie może podlegać ww. ubezpieczeniom, ponieważ od dnia 25 kwietnia 1997 r. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznaną bezterminowo z Ukrainy (k. 149 a. r.).

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zawartych w aktach rentowych. Należy wskazać, że zgromadzony materiał dowodowy nie był kwestionowany przez strony niniejszego postępowania. W związku z tym Sąd uznał ww. dokumenty za wystarczające do wydania rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie L. K. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dnia 11 stycznia 2017 r., znak: (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie do kwestii spornych nie należał stan faktyczny, który został ustalony na podstawie bezspornie zgromadzonego materiału dowodowego. Dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy wystarczyło jedynie dokonanie subsumpcji, a więc przyporządkowania faktów pod daną normę prawną.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 j.t.), zwanej dalej „ustawą” prezes Kasy wydaje decyzje w sprawach podlegania ubezpieczeniu oraz ustania ubezpieczenia, a także wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie.

Na podstawie art. 8 ust. 1, ust. 2 i ust. 2a ustawy, za każdego ubezpieczonego opłaca się miesięczną składkę w równej wysokości, z zastrzeżeniem ust. 3. Wysokość składki

za jednego ubezpieczonego ustala się w planie funduszu składkowego stosownie do zasad określonych w art. 77. W przypadku gdy okres podlegania ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu jest krótszy niż miesiąc, wysokość składki oblicza się proporcjonalnie do liczby dni podlegania temu ubezpieczeniu.

W rozumieniu art. 17 ust. 1 i 3 ustawy, składka miesięczna za każdego ubezpieczonego wynosi 10% emerytury podstawowej. W przypadku gdy okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu jest krótszy niż miesiąc, wysokość składki oblicza się proporcjonalnie do liczby dni podlegania ubezpieczeniu w tym miesiącu.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy, ubezpieczeniem emerytalno-rentowym na wniosek obejmuje się innego rolnika lub domownika, który podlega ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu w pełnym zakresie, jeżeli złożono wniosek o objęcie go ubezpieczeniem emerytalno-rentowym.

W myśl art. 3a ust. 1 ustawy, ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

W świetle art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy, ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1, jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z poglądem wypracowanym przez orzecznictwo, „wykładnia literalna przepisu art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników zawierającego definicję "domownika", nie jest wystarczająca. Należy mieć na uwadze również przepisy art. 7 ust. 1 pkt 2 oraz art. 16 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 cytowanej ustawy, a zatem dokonać wykładni systemowej tego pojęcia. Taka wykładnia pozwala na przyjęcie, iż "domownikiem" w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jest osoba spełniająca wymogi określone w przepisie art. 6 pkt 2 tej ustawy, a nadto podlegająca jako domownik obowiązkowi ubezpieczenia, za którą były opłacone składki na ubezpieczenie społeczne rolników.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 grudnia 2009 r., sygn. akt II SA/Wa 1436/09) W niniejszej sprawie bezspornym pozostawało dla Sądu ustalenie, zgodnie z którym odwołująca faktycznie była uznawana zgodnie z pojęciem ww. ustawy za domownika w gospodarstwie rolnym W. M.. Tym niemniej, aby zagwarantować sobie prawo do ubezpieczenia społecznego jako domownik rolnika, należy również spełnić przesłanki wynikające wprost z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy. Aby być objętym przedmiotowymi składkami, odwołująca nie mogła mieć ustalonego prawa do emerytury lub renty. Tymczasem z niekwestionowanych przez strony niniejszego postępowania dokumentów w sposób niebudzący najmniejszych wątpliwości Sądu wynika, że ubezpieczona od dnia 25 kwietnia 1997 r. pobiera nieprzerwanie do dnia wyrokowania rentę z tytułu niezdolności do pracy, która została jej przyznana na terytorium Ukrainy bezterminowo. W związku z powyższym organ rentowy zasadnie stwierdził ustanie ubezpieczeń społecznych odwołujących począwszy od dnia 1 lipca 2006 r., gdzie została zgłoszona do nich przez W. M..

Ubocznie Sąd zauważa, że kwestia udzielania stronie niepełnych informacji w postępowaniu administracyjnym, w czym ubezpieczona upatrywała zasadności swego odwołania, niejednokrotnie stanowiła przedmiot rozważań w judykaturze. Jednakże Sąd zważył, że udzielenie stronie mylnej informacji o przepisach prawnych dotyczących załatwianej sprawy stanowi wprawdzie naruszenie przepisów prawa określających obowiązki urzędnika, ale nie może prowadzić do wydania przez niego decyzji, której treść jest ściśle związana z wyraźnie sformułowanymi przepisami prawa, determinującymi w określonym stanie faktycznym treść rozstrzygnięcia, wyłączającym luzy decyzyjne, wbrew tym przepisom. Wydana bowiem wbrew wyraźnemu nakazowi lub zakazowi ustawowemu decyzja musiałaby być uznana w takiej sytuacji za nieważną, jako wydana z rażącym naruszeniem prawa w myśl art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a. Odrębnym zagadnieniem jest sprawa odpowiedzialności cywilnej Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną skarżącemu na skutek błędnej informacji udzielonej mu rzekomo przez urzędnika, jeśli fakty takie istotnie miały miejsce. Ewentualnego odszkodowania skarżący może dochodzić przed sądem cywilnym na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)